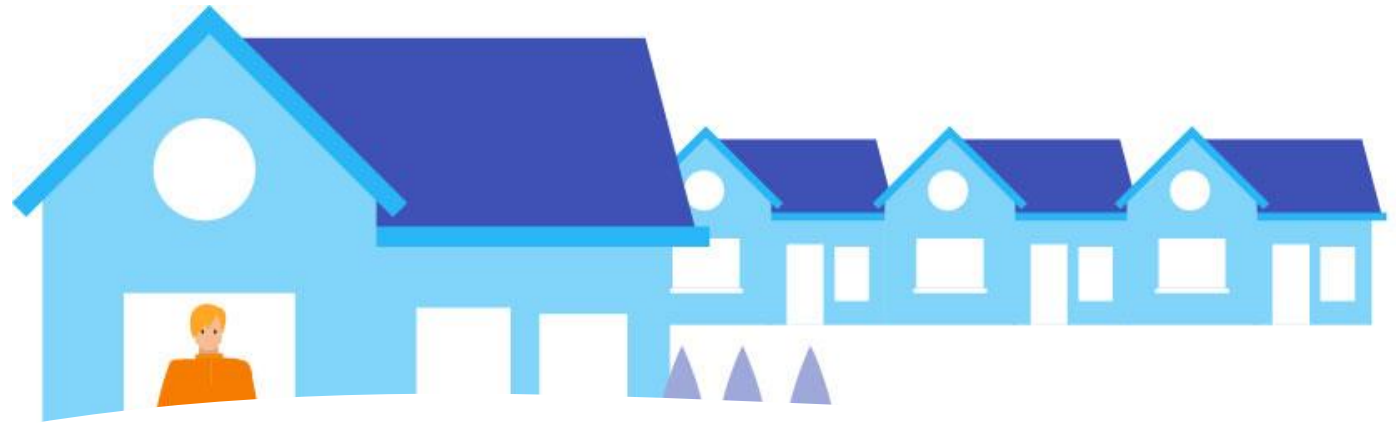

Dashboard aanpak dakloosheid

Notitie rode draden

Inleiding

- De VNG en gemeenten hebben zich door middel van bestuurlijke afspraken gecommitteerd om de uitvoering van het nationaal actieplan dakloosheid mede uit te voeren, te ondersteunen, aan te jagen én te evalueren
- Er is een dashboard met indicatoren ontwikkeld om inzicht te krijgen in de uitvoering per regio. Het is geen eenmalig maar een structureel instrument
- Het dashboard is bedoeld om het goede gesprek hierover aan te gaan, op lokaal, regionaal en landelijk niveau. **Niet als verantwoordingsinstrument!**
- Het dashboard geeft geen realtime informatie. Het kan zijn dat in de tussentijd zaken veranderd zijn. Tweemaal per jaar volgt een update
- Naast het dashboard bestaat er een kwantitatieve monitor die meet hoeveel dakloze mensen er zijn. Een nieuwe (bredere) monitor is in ontwikkeling

Doel dashboard

Proces

Het dashboard is gevuld op basis van de informatie die de regioadviseurs van het platform sociaal domein bij de regio's hebben opgehaald. De gesprekken hebben tussen december 2023 en april 2024 plaatsgevonden

Doel

- A. De voortgang van de ambitie en actielijnen te monitoren (en evt. knelpunten te signaleren)
- B. Inzicht te geven in welke keuzes regio's maken, waardoor het ook informatie-uitwisseling tussen gemeenten faciliteert
- C. Het gesprek aangaan over de voortgang en op basis daarvan te bepalen waar het goed gaat en waar ondersteuning / hulp nodig is

Inzichtelijk

Op website 'waar staat je gemeente'

De indicatoren

Totstandkoming

- Impuls onderzoekscentrum van de Radboud-universiteit heeft op basis van het landelijk actieplan medio 2023 een lijst met 19 indicatoren opgesteld
- De indicatoren zijn gerangschikt op basis van 4 hoofdthema's: basisvoorwaarden voor beleid en uitvoering, transformatie van de opvang, preventie en wonen eerst. Daaronder hangen diverse subindicatoren
- Deze lijst met indicatoren is bestuurlijk vastgesteld door het rijk en de VNG in september 2023
- De link naar de lijst met indicatoren en achtergrondinformatie is te vinden op: <https://open.overheid.nl/documenten/07e38001-7d1b-4579-b689-2d4feb8300fb/file>

Algemene bevindingen (proces)

1. Het dashboard NAD is gevuld: alle regio's hebben aangeleverd
2. Het dashboard is nu vooral ingevuld door de beleidsmedewerkers Maatschappelijke Opvang van de centrumgemeenten
3. Wanneer er geen data is aangeleverd op een subindicator, dan staat de hele indicator op 'geen data aangeleverd' (grijs). In het dashboard moeten hierover nog toelichtingen worden toegevoegd
4. De toelichting per regio, opgesteld door de regioadviseurs, is nog niet zichtbaar in het dashboard. Dit komt tijdens de volgende update (eind dit jaar)
5. Tussen 13 en 30 mei heeft een consultatieronde plaatsgevonden om feedback op te halen bij de regio's. Op basis van deze feedback zijn aanpassingen doorgevoerd

Basisvoorwaarden beleid en uitvoering NAD

Bevindingen

A. Regionaal plan van aanpak

- in de meeste regio's is er een regionaal plan aanpak dakloosheid
- soms als onderdeel van een breder beleidsplan Beschermd Wonen
- in enkele regio's is het plan volledig gebaseerd op het NAD

B. Betrokkenheid ervaringskennis en belangenbehartigers

- alle regio's kennen een vorm van belangenbehartiging (adviesraden)
- niveau van invloed verschilt (de voorkant of alleen de achterkant)
- gemeenten laten inzet ervaringskennis meestal over aan aanbieders
- de invloed/ impact ervaringskennis en belangenbehartigers neemt toe

C. ETHOS-telling

- alle regio's kennen ETHOS-light als instrument voor tellen dakloosheid
- beperkte capaciteit voor ondersteuning bij Ethos Light is knelpunt
- sommige regio's zoeken alternatieven in de markt
- er zijn ook kanttekeningen bij Ethos Light (inspanning, definities)

Transformatie van de opvang

Bevindingen

- De ambitie is om de opvang af te bouwen. In alle regio's is echter een *toestroom* in de opvang waarneembaar. Daarom is afbouw nu onmogelijk
- Een nuance hierbij is dat deze eerste uitvraag in de winterperiode is gedaan en dat er dan verhoudingsgewijs altijd sprake is van een verhoogde toestroom
- De capaciteit in de opvang is onduidelijk en verschilt per regio. Dit moet de komende jaren worden gevolgd en geconcretiseerd

Preventie van dakloosheid

Bevindingen

- Met betrekking tot de zoektermijn Participatiewet (P-wet) maakt elke gemeente zelf het beleid en vindt weinig of geen regionale afstemming plaats. Het leveren van maatwerk is het streven
- Enkele gemeenten anticiperen al op een aanpassing in de P-wet om de zoektermijn (in bepaalde gevallen) te laten vervallen
- De kostendelersnorm is in 2023 gewijzigd in de P-wet en wordt overal uitgevoerd
- Vroegsignalering- en aanpak van schulden vindt in alle gemeenten plaats, maar is zeer verschillend. Het is van belang om verdiepend naar deze indicator te kijken.
- In veel gevallen worden de subindicatoren per regio positief beoordeeld, wat niet meteen wil zeggen dat het op orde is. Dit vraagt om nuancering en het voeren van het inhoudelijke gesprek

Wonen eerst

Bevindingen

- Alle regio's ondernemen actie voor het realiseren van alternatieve woonplekken, maar de uitvoering gaat moeizaam
- Ongeveer de helft van de gemeenten werkt niet met een urgentieverordening omdat daar geen grondslag voor is
- Wanneer gemeenten wel met een urgentieverordening werken, dan gaat het vaak om andere groepen dan in de Wet versterking regie volkshuisvesting (Wvrv) zijn opgenomen
- Veel gemeenten zijn bezig met het opstellen van een regionale en/ of lokale woonzorgvisie, maar dit valt buiten de reikwijdte van dit dashboard NAD

Conclusies

1. Het dashboard geeft een algemeen beeld over hoe het in de regio's staat met de aanpak dakloosheid (deze eerste versie moet worden gezien als nulmeting)
2. Alle regio's zijn druk aan de slag met de aanpak dakloosheid, maar de startsituatie, het tempo en de politieke urgentie verschilt
3. Het is van belang om de ambitie en de realiteit continu tegen elkaar af te wegen. En op basis daarvan te bepalen wat realistisch is
4. De toenemende instroom in de opvang en het gebrek aan capaciteit en middelen werkt (nog) vaak belemmerend
5. Het beeld zegt iets maar niet alles. Er moet met nuance naar gekeken worden. De antwoorden op een aantal vragen zijn gebaseerd op de interpretatie van de regio/ de regioadviseur. Het voeren van het inhoudelijke gesprek hierover en het duiden van de data is essentieel
6. Het gesprek over de voortgang moet worden verbreed om een completer beeld te krijgen (meerdere beleidsterreinen, regiogemeenten en betrokken organisaties, o.a. zorgaanbieders en woningcorporaties)
7. Op dit moment is het niet zo dat er regio's onder een vergrootglas liggen. Wel is het noodzaak voor regio's die veel *oranje*, *geel* of *grijs* scoren om hierin te ontwikkelen. De regioadviseurs kunnen hierin ondersteunen

Tot slot

- Update van het dashboard NAD twee maal per jaar
- Gelijktijdig met het dashboard Beschermd Thuis
- Regioadviseurs nemen contact op met de regionale contactpersonen
- Contactgegevens van de regioadviseurs zijn te vinden op [Regioadviseurs | Platform Sociaal Domein](#)

Contact:

VraagbaakMOBW@vng.nl